

POSTANOWIENIE

22 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 22 marca 2023 r. w Warszawie,

w sprawie z powództwa Fundacji W. w W.

przeciwko P. w W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej Fundacji W. w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 30 września 2021 r., V ACa 436/21,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2. zasądza od Fundacji W. w W. na rzecz P. w W. kwotę 7500
(siedem tysięcy pięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 30 września 2021 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację powodowej Fundacji od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 29 stycznia 2021 r., oddalającego roszczenie powódki o zapłatę skierowane przeciwko P. w W.

Powódka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując na oczywistą zasadność skargi, której upatrywała w naruszeniu przepisów postępowania oraz prawa materialnego. Ponadto skarżąca wskazywała na konieczność wykładni art. 746 k.c. oraz występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne dotyczące tego, czy za „ważny powód” rozwiązania umowy o charakterze *stricte* technicznym można uznać działanie pracownika osoby prawnej świadczącej

usługi transportu, nawet gdyby uznać je za naruszające dobre imię innej osoby prawnej będącej usługobiorcą lub dobre imię osoby reprezentującej tego usługobiorcę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest wyłącznie problem o charakterze prawnym, a nie faktycznym lub wynikającym ze stwierdzonych przez skarżącego uchybień sądu. Jego rozstrzygnięcie powinno stwarzać przy tym realne i poważne trudności, a także mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia innych spraw. Skarżący winien jest w tym przypadku przedstawić pogłębioną argumentację prawną, bowiem zagadnienie prawne musi mieć charakter ściśle jurydyczny, powstały na tle konkretnego przepisu prawa. Nie może ono odnosić się do subiektywnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego (zob. postanowienia SN z 16 maja 2018 r., II CSK 15/18; z 24 kwietnia 2018 r., IV CSK 552/17; z 19 kwietnia 2018 r., I CSK 709/17; z 10 kwietnia 2018 r., I CSK 733/17).

Skarga kasacyjna we fragmencie wskazującym na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego nie spełnia powyższych wymogów. Sformułowane przez skarżącą zagadnienie jest immanentnie związane ze stanem faktycznym będącym przedmiotem niniejszego postępowania. Nie zostało ono przedstawione w sposób świadczący o jego znaczeniu także do innych spraw rozstrzyganych przez sądy. Skarżąca przywołała dwa orzeczenia, które zapadły w niniejszej

sprawie, oraz swój pogląd na omawianą kwestię. Tymczasem jej obowiązkiem było zaprezentowanie pogłębionego wywodu prawnego, wskazującego na występowanie omawianego problemu prawnego i jego możliwe rozwiązania. Ponadto wskazać należy, że nie jest możliwe opracowanie przez Sąd Najwyższy swego rodzaju katalogu okoliczności, które mogłyby zostać uznane za ważny powód rozwiązania umowy w rozumieniu art. 746 k.c. Kwestię tę sąd musi oceniać zawsze z uwzględnieniem całokształtu okoliczności postępowania, tak jak miało to miejsce w niniejszej sprawie.

Powołanie się na potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo istnienia poważnych wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, przy czym konieczne jest w takim przypadku przytoczenie sprzecznych orzeczeń (zob. post. SN z 23 maja 2018 r., I CSK 31/18; z 29 kwietnia 2016 r., I CSK 641/15 i tam przywołane orzecznictwo). Przez rozbieżności w orzecznictwie sądów uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania należy przy tym rozumieć istnienie zróżnicowanych albo sprzecznych rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub zbliżonych stanach faktycznych, w których mają zastosowanie te same przepisy prawa, wyłożone lub zastosowane w sposób prowadzący do wydania odmiennych orzeczeń albo innych decyzji procesowych (zob. post. SN z 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016, Nr 2, poz. 29).

Sąd Najwyższy nie podziela poglądu skarżącej o potrzebie wykładni art. 746 k.c. z uwagi na trudności interpretacyjne, jakie przepis ten rodzi w praktyce. Skarżąca dla uzasadnienia swojego wniosku przywołuje jedynie orzeczenia, które zapadły w niniejszej sprawie, co nie świadczy o trudnościach interpretacyjnych powstających na tle wskazanego przepisu. Rozbieżności w ocenie sprawy między sądem pierwszej i drugiej instancji nie przesądzają o konieczności wykładni przepisów stosowanych do jej oceny. Gdyby argumentację skarżącej uznać za trafną, to w istocie należałoby uznać za konieczne dokonanie przez Sąd Najwyższy wykładni przepisów w każdej sprawie, w której sąd drugiej instancji wydał wyrok reformatoryjny z uwagi na ich odmienną interpretację. Co więcej, ustawodawca

w art. 746 k.c. celowo posługuje się nieostrym zwrotem „ważne powody”, co sprawia, że sądom pozostawiony został pewien luz decyzyjny. Korzystanie ze swobody w tym zakresie nie może być uznane za rodzące potrzebę dokonania abstrakcyjnej wykładni przepisów.

Skarżąca oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania także na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. oczywistym uzasadnieniu skargi. Przesłanka ta byłaby spełniona, gdyby zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym bez konieczności prowadzenia bardziej szczegółowej analizy. Uznanie oczywistej wadliwości orzeczenia wymaga wykazania jego sprzeczności z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania (zob. postanowienia SN: z 20 marca 2019 r., I CSK 475/18; z 11 kwietnia 2018 r., IV CSK 506/17; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 529/17; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 728/17; z 15 maja 2018 r., II CSK 2/18; z 10 maja 2018 r., I CSK 798/17; z 23 maja 2018 r., I CSK 36/18; z 29 maja 2018 r., I CSK 42/18; z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 534/17; z 12 marca 2018 r., III CSK 291/17; z 22 kwietnia 2016 r., V CSK 650/15).

Skarżąca nie wykazała oczywistej wadliwości zaskarżonego orzeczenia w powyższym rozumieniu. W pierwszej kolejności należy wskazać, że przedstawione zarzuty naruszenia prawa procesowego nie tylko nie były oczywiście uzasadnione, ale należało je uznać za niedopuszczalne, gdyż odnosiły się do ustaleń faktycznych i oceny dowodów. Zgodnie zaś z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Nie sposób również uznać oczywistej zasadności zarzutów naruszenia prawa materialnego. Wskazać przy tym należy, że brak tej oczywistości dostrzega też najwyraźniej sama skarżąca, gdyż wskazuje, że na tle tych samych przepisów występują istotne trudności interpretacyjne. Taka konstrukcja świadczy o wewnętrznej sprzeczności wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, podważając trafność stanowiska zarówno w zakresie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na podstawie art. 389⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., jak i art. 389⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. Suma zwrotu kosztów równa jest wynagrodzeniu adwokata w wysokości wynikającej z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 8 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.